

Критеријуми оцењивања за наставни предмет **Историја**

Први разред

Образовни профили: **Финансијско-рачуноводствени техничар, Економски техничар, Туристички техничар, Хотелијерско-ресторатерски техничар, Кулинарски техничар.**

1. наставна тема: Увод

Критеријуми оцењивања за оцену 2 (довољан):

- Ученик познаје и разуме основне појмове као што су "историја", "историјски извори", "хронолошке одреднице" (година, век, миленијум).
- Усвојио је основну терминологију (нпр. ера, деценија, историјске периоде).
- Лоцира одређене хронолошке податке (нпр. датуме) у одговарајући век или миленијум уз помоћ наставника.
- Препознаје основну поделу историјских извора (писмено, материјални, усмени) и разликује их од историјске литературе.
- Даје површна објашњења уз помоћ наставника (нпр. значај историјских извора или разлике између историје као науке и наставног предмета).
- Повремено показује интересовање за учење и ради домаће задатке уз подршку.
- Редовно похађа наставу и повремено учествује у групном раду.

Критеријуми оцењивања за оцену 3 (добар):

- Ученик уме да исказе основне садржаје (нпр. дефинише историју, разликује историјске изворе од литературе) усмено или писмено.
- Лоцира хронолошке податке (нпр. датуме) у одговарајући век или миленијум уз мању помоћ наставника.
- Објашњава значај историјских извора и њихову поделу, уз мању помоћ наставника.
- Повезује теоријска знања са практичним примерима (нпр. како историјски извори помажу у разумевању прошлости).
- Редовно ради домаће задатке и показује интересовање за учење.
- Учествоје у групном раду и пројектима.

Критеријуми оцењивања за оцену 4 (врло добар):

- Ученик дефинише појмове (нпр. историја, историјски извори) и објашњава њихову важност потпуно самостално.
- Лоцира хронолошке податке (нпр. датуме) у одговарајући век или миленијум без помоћи.
- Разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости.
- Објашњава значај историјских извора и њихову поделу, повезујући их са практичним примерима.
- Повезује историјска знања са другим предметима (нпр. географија, књижевност) и са свакодневним искуствима.
- Редовно ради домаће задатке и активно учествује у настави.

- Изражава своје ставове и аргументује их.

Критеријуми оцењивања за оцену 5 (одличан):

- Самостално решава сложеније задатке (нпр. тумачи значај историјских извора у контексту одређеног догађаја).
- Прецизно лоцира хронолошке податке и објашњава разлике у рачунању времена кроз историју.
- Критички анализира историјске изворе и њихову важност за изучавање прошлости.
- Повезује историјска знања са другим дисциплинама и свакодневним животом, показујући дубоко разумевање.
- Редовно ради домаће задатке и помаже другима у учењу.
- Активно учествује у пројектима и показује истрајност у сопственом напредовању.

2. наставна тема: Цивилизације старог века

Критеријуми оцењивања за оцену 2 (довољан):

- Ученик познаје и разуме кључне појмове (нпр. цивилизација, државно уређење, друштвени слојеви).
- Именује најважније цивилизације старог века (Месопотамија, Египат, Кина, Индија, Грчка, Рим) уз помоћ наставника.
- Лоцира најважније цивилизације на мапи уз помоћ наставника.
- Препознаје основне одлике цивилизација (нпр. пирамиде у Египту, зиккурати у Месопотамији).
- Наводи основне друштвене слојеве (нпр. фараони у Египту, цареви у Кини) уз помоћ наставника.
- Препознаје основне привредне активности (нпр. земљорадња, трговина).
- Препознаје главне религијске системе (нпр. политеизам у Египту, хиндуизам у Индији) и врсте писама (нпр. хијероглифи, клинасто писмо).
- Повремено ради домаће задатке и показује основно интересовање за градиво.
- Редовно похађа наставу и повремено учествује у групном раду.

Критеријуми оцењивања за оцену 3 (добар):

- Ученик уме да искаже основне садржаје (нпр. именује цивилизације и њихове одлике) усмено или писмено.
- Лоцира цивилизације на мапи и описује њихове основне одлике (нпр. речни токови у Месопотамији и Египту).
- Описује друштвене структуре (нпр. робовласништво у Риму, кастски систем у Индији) и привредне активности.
- Објашњава главне религијске системе и врсте писама, уз мању помоћ наставника.
- Редовно ради домаће задатке и показује интересовање за учење.
- Учествоје у групном раду и пројектима.

Критеријуми оцењивања за оцену 4 (врло добар):

- Ученик дефинише и објашњава основне претпоставке за настанак цивилизација (нпр. речне долине, плодно тло).
- Именује и описује најважније цивилизације и њихове тековине (нпр. законе Хамурабија, пирамиде).
- Лоцира цивилизације на мапи и детаљно описује њихове одлике (нпр. урбанизација у Месопотамији, државно уређење у Грчкој и Риму).
- Анализира друштвене структуре и привредне системе (нпр. трговина у Феникији, земљорадња у Кини).
- Објашњава религијске системе и писма, повезујући их са културним и друштвеним контекстом.
- Редовно ради домаће задатке и активно учествује у настави.
- Изражава своје ставове и аргументује их.

Критеријуми оцењивања за оцену 5 (одличан):

- Ученик самостално анализира и тумачи значај цивилизација старог века (нпр. утицај римског права на савремено законодавство).
- Прецизно лоцира цивилизације и детаљно описује њихове одлике, упоређујући их са савременим друштвом.
- Критички анализира друштвене структуре и привредне системе, повезујући их са савременим друштвом.
- Критички анализира религијске системе и писма, упоређујући их са савременим културним достигнућима.
- Редовно ради домаће задатке и помаже другима у учењу.
- Активно учествује у пројектима и показује истрајност у сопственом напредовању.
- Оцена 2: Препознаје главне религијске системе и врсте писама уз помоћ наставника.
- Оцена 5: Критички анализира религијске системе и писма, упоређујући их са савременим културним достигнућима.

3. наставна тема: Европа и Средоземље у средњем веку

Критеријуми оцењивања за оцену 2 (довољан):

- Ученик познаје и разуме кључне појмове (нпр. феудализам, вазални односи, крсташки ратови).
- Именује основне одлике средњег века и разлике у односу на античку епоху уз помоћ наставника.
- Лоцира одређене историјске догађаје на временској ленти средњег века уз помоћ наставника.
- Препознаје основне елементе феудалне друштвене структуре (нпр. однос господара и вазала).
- Препознаје организациону структуру православне и католичке цркве уз помоћ наставника.

- Наводи основне одлике привреде (нпр. феудални систем, трговина) и културна достигнућа (нпр. готичка архитектура).
- Повремено ради домаће задатке и показује основно интересовање за градиво.
- Редовно похађа наставу и повремено учествује у групном раду.

Критеријуми оцењивања за оцену 3 (добар):

- Ученик уме да искаже основне садржаје (нпр. опише феудалну структуру, именује крсташке ратове) усмено или писмено.
- Лоцира историјске догађаје на временској ленти и описује њихов значај.
- Описује друштвену структуру и државно уређење у средњовековним државама (нпр. Византија, Франачка).
- Објашњава организациону структуру православне и католичке цркве, уз мању помоћ наставника.
- Описује културна и техничка достигнућа (нпр. универзитети, готичка архитектура) и основне одлике привреде.
- Редовно ради домаће задатке и показује интересовање за учење.
- Учествоје у групном раду и пројектима.

Критеријуми оцењивања за оцену 4 (врло добар):

- Ученик дефинише и објашњава основне одлике средњег века и разлике у односу на античку епоху.
- Лоцира историјске догађаје на временској ленти и детаљно описује њихов значај.
- Анализира феудалну друштвену структуру и вазалне односе, као и државно уређење средњовековних држава.
- Објашњава значај Великог раскола и његове последице, као и утицај религије на културно стваралаштво.
- Анализира културна и техничка достигнућа (нпр. развој науке, уметности) и привредне системе.
- Редовно ради домаће задатке и активно учествује у настави.
- Изражава своје ставове и аргументује их.

Критеријуми оцењивања за оцену 5 (одличан):

- Ученик самостално анализира и тумачи значај средњовековних догађаја и процеса (нпр. утицај крсташких ратова на Европу).
- Прецизно лоцира историјске догађаје на временској ленти и упоређује их са савременим догађајима.
- Критички анализира феудалну друштвену структуру и државно уређење, упоређујући их са савременим системима.
- Критички анализира улогу религије у средњовековном друштву и њен утицај на културно стваралаштво.

- Критички анализира културна и техничка достигнућа, упоређујући их са савременим достигнућима.
- Редовно ради домаће задатке и помаже другима у учењу.
- Активно учествује у пројектима и показује истрајност у сопственом напредовању.

4. наставна тема: Срби и њихово окружење у средњем веку

Критеријуми оцењивања за оцену 2 (довољан):

- Ученик познаје и разуме кључне појмове (нпр. државно уређење, феудализам, средњовековна култура).
- Именује основне догађаје и личности из српске средњовековне историје уз помоћ наставника.
- Лоцира одређене догађаје на временској ленти српске средњовековне историје уз помоћ наставника.
- Препознаје основне елементе друштвене структуре и државног уређења српских земаља.
- Наводи основне одлике привреде (нпр. земљорадња, трговина) и културна достигнућа (нпр. манастири, средњовековна књижевност).
- Повремено ради домаће задатке и показује основно интересовање за градиво.
- Редовно похађа наставу и повремено учествује у групном раду.

Критеријуми оцењивања за оцену 3 (добар):

- Ученик уме да искаже основне садржаје (нпр. опише друштвену структуру, именује културна достигнућа) усмено или писмено.
- Лоцира историјске догађаје на временској ленти и описује њихов значај.
- Описује друштвену структуру и државно уређење српских земаља, уз мању помоћ наставника.
- Описује културна достигнућа (нпр. манастирска архитектура, средњовековна књижевност) и основне одлике привреде.
- Редовно ради домаће задатке и показује интересовање за учење.
- Учествује у групном раду и пројектима.

Критеријуми оцењивања за оцену 4 (врло добар):

- Ученик дефинише и објашњава основне одлике српске средњовековне државности и културе.
- Лоцира историјске догађаје на временској ленти и детаљно описује њихов значај.
- Анализира друштвену структуру и државно уређење српских земаља, упоређујући их са другим средњовековним државама.
- Анализира културна достигнућа (нпр. улога манастира, средњовековна уметност) и привредне системе.

- Редовно ради домаће задатке и активно учествује у настави.
- Изражава своје ставове и аргументује их.

Критеријуми оцењивања за оцену 5 (одличан):

- Ученик самостално анализира и тумачи значај средњовековних догађаја и процеса за српску државност и културу.
- Прецизно лоцира историјске догађаје на временској ленти и упоређује их са савременим догађајима.
- Критички анализира друштвену структуру и државно уређење српских земаља, упоређујући их са савременим системима.
- Критички анализира културна достигнућа и њихов утицај на савремену српску културу.
- Редовно ради домаће задатке и помаже другима у учењу.
- Активно учествује у пројектима и показује истрајност у сопственом напредовању.

5. наставна тема: Европа и свет од краја XV до краја XVIII века

Критеријуми оцењивања за оцену 2 (довољан):

- Ученик познаје и разуме кључне појмове (нпр. апсолутизам, реформација, ренесанса, географска открића).
- Именује основне одлике периода (нпр. апсолутистичке монархије, реформација) уз помоћ наставника.
- Препознаје значај великих географских открића (нпр. откриће Америке) уз помоћ наставника.
- Препознаје основне елементе друштвене структуре и државног уређења у апсолутистичким монархијама (нпр. Француска, Енглеска).
- Наводи основне одлике привреде (нпр. меркантилизам, трговина) и културна достигнућа (нпр. ренесансна уметност).
- Повремено ради домаће задатке и показује основно интересовање за градиво.
- Редовно похађа наставу и повремено учествује у групном раду.

Критеријуми оцењивања за оцену 3 (добар):

- Ученик уме да искаже основне садржаје (нпр. опише апсолутистичке монархије, именује реформаторе) усмено или писмено.
- Описује значај и последице великих географских открића, уз мању помоћ наставника.
- Описује друштвену структуру и државно уређење у апсолутистичким монархијама (нпр. Француска, Русија).
- Описује културна и техничка достигнућа (нпр. ренесансна уметност, научни напредак) и основне одлике привреде.
- Редовно ради домаће задатке и показује интересовање за учење.

- Учествоује у групном раду и пројектима.

Критеријуми оцењивања за оцену 4 (врло добар):

- Ученик дефинише и објашњава основне одлике периода (нпр. апсолутизам, реформација, ренесанса).
- Анализира значај и последице великих географских открића за Европу и свет.
- Анализира друштвену структуру и државно уређење у апсолутистичким монархијама, упоређујући их са другим државама.
- Анализира културна и техничка достигнућа (нпр. утицај ренесансе на науку и уметност) и привредне системе.
- Редовно ради домаће задатке и активно учествује у настави.
- Изражава своје ставове и аргументује их.

Критеријуми оцењивања за оцену 5 (одличан):

- Ученик самостално анализира и тумачи значај догађаја и процеса (нпр. утицај реформације на друштво, значај ренесансе за културу).
- Критички анализира последице великих географских открића за Европу и свет.
- Критички анализира друштвену структуру и државно уређење у апсолутистичким монархијама, упоређујући их са савременим системима.
- Критички анализира културна и техничка достигнућа, упоређујући их са савременим достигнућима.
- Редовно ради домаће задатке и помаже другима у учењу.
- Активно учествује у пројектима и показује истрајност у сопственом напредовању.
- Оцена 2: Препознаје значај великих географских открића уз помоћ наставника.
- Оцена 5: Критички анализира последице географских открића за Европу и свет.

6. наставна тема: Српски народ под страном влашћу од краја XV до краја XVIII века

Критеријуми оцењивања за оцену 2 (довољан):

- Ученик идентификује основне одлике периода од краја XV до краја XVIII века у националној историји:
Ученик препознаје и наводи основне чињенице о периоду, али без дубљег разумевања или повезивања догађаја.
- Опише друштвену структуру и државно уређење Османског царства и положај српског народа у њему:
Даје површне описе уз помоћ наставника, без детаља или критичке анализе.
- Лоцира на историјској карти најважније правце и области сеоба српског народа:
Упознат је са основним правцима сеоба, али не у потпуности разуме њихов значај.

- Уочи последице сеоба српског народа:
Наводи основне последице, али без способности да их анализира или повеже са ширем контекстом.
- Објасни положај Срба у Хабзбуршкој монархији:
Даје непотпуна објашњења уз помоћ наставника.
- Уочи последице процеса исламизације, покатоличавања и унијаћења Срба:
Наводи основне последице, али без дубљег разумевања.
- Изведе закључак о улози српске цркве у очувању националног идентитета:
Даје површне закључке уз подршку наставника.
- Наведите најзначајнија културна достигнућа српског народа у периоду од краја XV до краја XVIII века:
Наводи основне податке, али без способности да их анализира.
- Идентификује основне одлике привреде у српским земљама од краја XV до краја XVIII века:
Препознаје основне одлике, али без разумевања њиховог утицаја.
- Истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у српским земљама у периоду од краја XV до краја XVIII века:
Даје непотпуне описе уз помоћ наставника.

Критеријуми оцењивања за оцену 3 (добар):

- Ученик идентификује основне одлике периода од краја XV до краја XVIII века у националној историји:
Ученик наводи и објашњава основне одлике периода, уз мању помоћ наставника.
- Опише друштвену структуру и државно уређење Османског царства и положај српског народа у њему:
Даје јасне описе, али без потпуне анализе или критичког приступа.
- Лоцира на историјској карти најважније правце и области сеоба српског народа:
Тачно лоцира правце и области, уз мању помоћ наставника.
- Уочи последице сеоба српског народа:
Наводи и делимично анализира последице, уз мању помоћ наставника.
- Објасни положај Срба у Хабзбуршкој монархији:
Даје јасна објашњења, али без потпуне анализе.
- Уочи последице процеса исламизације, покатоличавања и унијаћења Срба:
Наводи и делимично анализира последице.
- Изведе закључак о улози српске цркве у очувању националног идентитета:
Даје закључке уз мању помоћ наставника.
- Наведите најзначајнија културна достигнућа српског народа у периоду од краја XV до краја XVIII века:
Наводи и делимично објашњава културна достигнућа.
- Идентификује основне одлике привреде у српским земљама од краја XV до краја XVIII века:
Препознаје и делимично објашњава основне одлике привреде.
- Истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у српским земљама у периоду од краја XV до краја XVIII века:
Даје јасне описе, али без потпуне анализе.

Критеријуми оцењивања за оцену 4 (врло добар):

- Ученик идентификује основне одлике периода од краја XV до краја XVIII века у националној историји:
Ученик самостално наводи и анализира основне одлике периода.
- Опише друштвену структуру и државно уређење Османског царства и положај српског народа у њему:
Даје детаљне описе и анализира положај српског народа.
- Лоцира на историјској карти најважније правце и области сеоба српског народа:
Тачно лоцира и објашњава значај правца и области.
- Уочи последице сеоба српског народа:
Наводи и анализира последице, повезујући их са ширем контекстом.
- Објасни положај Срба у Хабзбуршкој монархији:
Даје детаљна објашњења и анализира положај.
- Уочи последице процеса исламизације, покатоличавања и унијаћења Срба:
Наводи и анализира последице, показујући разумевање њиховог утицаја.
- Изведе закључак о улози српске цркве у очувању националног идентитета:
Даје закључке на основу сопствене анализе.
- Наведите најзначајнија културна достигнућа српског народа у периоду од краја XV до краја XVIII века:
Наводи и анализира културна достигнућа.
- Идентификује основне одлике привреде у српским земљама од краја XV до краја XVIII века:
Препознаје и анализира основне одлике привреде.
- Истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у српским земљама у периоду од краја XV до краја XVIII века:
Даје детаљне описе и анализира свакодневни живот.

Критеријуми оцењивања за оцену 5 (одличан):

- Ученик може да идентификује основне одлике периода од краја XV до краја XVIII века у националној историји:
Ученик самостално и исцрпно анализира основне одлике периода, показујући дубинско разумевање.
- Опише друштвену структуру и државно уређење Османског царства и положај српског народа у њему:
Даје детаљне описе и критички анализира положај српског народа.
- Лоцира на историјској карти најважније правце и области сеоба српског народа:
Тачно лоцира и детаљно објашњава значај правца и области.
- Уочи последице сеоба српског народа:
Наводи и критички анализира последице, повезујући их са ширем контекстом.
- Објасни положај Срба у Хабзбуршкој монархији:
Даје исцрпна објашњења и критички анализира положај.
- Уочи последице процеса исламизације, покатоличавања и унијаћења Срба:
Наводи и критички анализира последице, показујући дубинско разумевање њиховог утицаја.
- Изведе закључак о улози српске цркве у очувању националног идентитета:
Даје закључке на основу сопствене анализе и аргумената.

- Наведе најзначајнија културна достигнућа српског народа у периоду од краја XV до краја XVIII века:
Наводи и критички анализира културна достигнућа.
- Идентификује основне одлике привреде у српским земљама од краја XV до краја XVIII века:
Препознаје и критички анализира основне одлике привреде.
- Истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева у српским земљама у периоду од краја XV до краја XVIII века:
Даје детаљне описе и критички анализира свакодневни живот.